

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DBI-3.050.42.2025

Warszawa, 11 grudnia 2025 r.

Pan

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na dotyczące wpływających do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich skarg i wniosków w sprawie nieobjęcia części studentów i doktorantów studiujących/doktoryzujących się za granicą uprawnieniami do ustawowych ulg przejazdowych oraz prośby o ponowne przeanalizowanie ww. problemu i przedstawienie stanowiska resortu w sprawie, w pierwszej kolejności pragnę poinformować, że tworzenie bądź zmiana systemu wsparcia o charakterze socjalnych na rzecz studentów czy doktorantów, w tym systemu zachęt do dalszego kształcenia, nie stanowi elementu polityki transportowej, a tym samym pozostaje poza właściwością resortu infrastruktury.

Obowiązujący obecnie w Polsce od 1992 r. system uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego jest elementem głównie socjalnej polityki państwa i został wypracowany na zasadzie kompromisu społecznego pomiędzy zgłaszanymi przez poszczególne grupy społeczne i zawodowe potrzebami, a możliwościami budżetu państwa w zakresie finansowania tych ulg. Polityka socjalna państwa jest prowadzona w imieniu Rządu w szczególności przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, we współpracy z właściwymi ministrami, takimi jak Minister Edukacji, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Minister Infrastruktury oraz Minister Finansów (w zakresie możliwości sfinansowania tej polityki). Do zadań tutejszego resortu w tym zakresie należy przede wszystkim:

- planowanie w budżecie państwa wydatków na realizację ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego;
- określenie w drodze rozporządzenia w porozumieniu z innymi ministrami rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego;
- przekazywanie uprawnionym przewoźnikom kolejowym dotacji przedmiotowej do krajowych przewozów pasażerskich wyrównującej utracone przychody z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego;

- dbanie o przestrzeganie przez przewoźników przepisów prawa w ramach funkcjonującego systemu ulg przejazdowych określonych w ustawie o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

Minister Infrastruktury formalnie wskazuje co prawda dokumenty poświadczające uprawnienia pasażerów do ulg ustawowych wynikające z *ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380)*¹, nie mając jednak wiedzy eksperckiej zarówno w zakresie wzorów dokumentów jakimi się te grupy posługują, jak również nie znając szczegółowych warunków niezbędnych do ich uzyskania, w wydawanym rozporządzeniu - co do zasady - wymienia jedynie nazwy dokumentów (ewentualnie wraz z podmiotami właściwymi do ich wystawienia) wskazane przez resorty, w których właściwości znajdują się przepisy regulujące zasady funkcjonowania tych grup społecznych. Konsekwencją tego rozwiązania jest formuła delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia opierają się na sformułowaniu w „w porozumieniu” a nie np. „po zasięgnięciu opinii”.

Niezależnie od powyższego pragnę poinformować, że resort infrastruktury prowadzi obecnie prace nad kompleksową kilkuetapową zmianą systemu uprawnień do ustawowych ulg przejazdowych. Od czasu przyjęcie pierwszej z ustaw stanowiących część tego systemu – *ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego*², wielokrotnie zresztą nowelizowanej, system został rozbudowany o kilkanaście kolejnych, odrębnych i niepowiązanych ze sobą ustaw, pozostających w gestii różnych resortów. Ustawy te regulują zupełnie inne sprawy, niejako przy okazji przyznając uprawnienia do ulg ustawowych dla kolejnych grup społecznych. Dlatego też w celu uproszczenia rozbudowanego nad wyraz systemu obejmującego 9 różnych wymiarów procentowych ulg, kilkanaście grup społecznych (których zakres uprawnień często jest uzależniony od rodzaju komunikacji) posługujących się kilkudziesięcioma różnymi dokumentami i umożliwienia przynajmniej częściowej integracji taryfowo-biletowej, resort infrastruktury pracuje nad przywróceniem pierwotnego celu ustawy o uprawnieniach do ustawowych ulg przejazdowych z 1992 r., tj. kompleksowego ujęcia w jednym akcie prawnym wszystkich uprawnień do ulg ustawowych. W konsekwencji do znowelizowanej ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego mają zostać przeniesione z pozostałych aktów prawnych wszystkie przepisy określające: grupy społeczne i zawodowe uprawnione do ulg ustawowych, wymiary przysługujących im ulg oraz rodzaje komunikacji, w których ulgi te mają zastosowanie. Jednym z istotnych elementów tej zmiany ma być zastąpienie delegacji ustawowych do wydawania rozporządzeń określających rodzaje dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów przez poszczególne grupy społeczne i zawodowe nowymi,

---

¹ z wyłączeniem pracowników służb mundurowych uprawnionych do ulg w trakcie wykonywania czynności służbowych

² ustawą z dnia 21 grudnia 2001 r. uległa zmianie nazwa ustawy na obecną

odnoszącymi się bezpośrednio do ministrów właściwych do określenia wzorów dokumentów poświadczających przynależność do określonej grupy uprawnionych. Obecne rozwiązanie polegające na wydawaniu przez ministra właściwego do spraw transportu w porozumieniu z innymi ministrami rozporządzeń określających rodzaje dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów okazało się niepraktyczne i niecelowe. W ocenie resortu infrastruktury jedynie organy odpowiedzialne za określanie dokumentów potwierdzających określony status osoby (np. o znacznym stopniu niepełnosprawności, doktoranta czy weterana działań poza granicami państwa) i wzór dokumentu to potwierdzający posiadają pełne i bieżące informacje pozwalające w sposób prawidłowy aktualizować zakres dokumentów mających poświadczać prawo do ulgi ustawowej. W tym kontekście, w ocenie resortu, wszelkie zmiany dotyczące zakresu uprawnień studentów i doktorantów do ustawowych ulg przejazdowych i dokumentów poświadczających te uprawnienia będą w gestii resortu nauki i szkolnictwa wyższego.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Stanisław Bukowiec